

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tas-26 ta' Gunju, 2014

Citazzjoni Numru. 444/2008

A B

VS

C B

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat li permezz tieghu l-attrici ippremettiet:

1. Illi fit-22 ta' Novembru 1997, l-esponenti izzewget lill-intimat C B.
(Dok. HS 1)

2. Illi minn dan iz-zwieg kellhom tifel, fil-5 ta' Mejju 1997, li jismu Z u li ghandu 11-il sena. (Dok. HS 2)
3. Illi l-intimat rrenda ruhu hati ta' adulterju versu martu rikorrenti.
4. Illi l-intimat irrenda wkoll ruhu hati ta' eccessi, mohqrija, ingurji gravi u theddid versu martu rikorrenti.
5. Illi issa z-zwieg ta' bejn il-kontendenti tkisser irrimedjabbilment b'mod li l-hajja konjugali m'ghadhiex aktar possibbli.
6. Illi l-attrici giet awtorizzata tipprocedi ghas-separazzjoni personali permezz ta' digriet moghti nhar it-30 ta' Settembru 2008. (Dok. HS 3)
7. Illi matul iz-zwieg inqalghu diversi problemi u dan minhabba illi l-intimat jabbuza l-alkohol, wettaq adulterju, u anke minhabba l-attitudni irresponsabbli u anke vjolenti, tieghu lejn martu u ibnu minuri.
8. Illi f'Novembru 2004 bdew il-proceduri ta' separazzjoni bejn il-konjugi B fejn saret rikonciljazzjoni waqt il-medjazzjoni pero regghu infethu il-proceduri ta' separazzjoni b'medjazzjoni fil-21 ta' Mejju 2007.
9. Illi l-esponenti irrikoriet ghand din il-Qorti f'Novembru 2007 sabiex l-istess Qorti tizgombra lill-intimat mid-dar matrimonjali u dan ghaliex ma kienx ta' gid kemm ghall-minuri kif ukoll minhabba is-sahha tal-esponenti, minhabba li l-intimat igib ruhu b'mod vjolenti, jhedded, jinki, jghajjar, jghajjat, jkisser u anke jitkellem baxx in konfront tal-esponenti, fil-prezenza tal-minuri. (Dok. HS 4)

10. Illi r-rikorrenti baghtiet anke fir-rigward ta' sahha, bl-agir irrisponsabbli u vjolenti tal-intimat u giet certifikata li qed tbatu minn 'toxoplasmosis', liema kundizzjoni halliet effetti permanenti fuq ir-rikorrenti (Dok. HS 5)

11. Illi b'digriet tal-Qorti tal-Familja datat 25 ta' Jannar 2008, C Sofia telaq mid-dar matrimonjali. (Dok. HS 4)

12. Illi l-minuri Zach ilu jattendi u ghadu qed jattendi ghal 'counselling sessions' gewwa s-SEDQA minhabba l-effett psikologiku li dawn l-incidenti hallew fuqu.

13. Illi l-intimat matul iz-zwieg tilef l-impjeg tieghu diversi drabi minhabba li jabbuza mill-alkohol u li ilu minn April 2007 ma jikkontribwixxi lejn ir-responsabbiltajiet tieghu finanzjarji tal-familja (Dok. HS 6)

14. Illi wkoll l-intimat kemm qabel ma telaq mid-dar u anke wara ftit li xejn jew xejn ma ha interess f'ibnu Zach u halla r-responsabbilta intiera tat-trobbija kemm fizika, morali u finanzjarja f'idejn l-esponenti.

15. Illi r-rikorrenti ghamlet diversi rapporti mal-pulizija fuq incidenti li saru mill-2004 sal-lum (Dok. HS 7 – Dok. HS 15), in fatti, l-intimat qiegħed ukoll b'ordni tal-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, taht 'probation order' ta 18-il xahar wara li nstab hati fil-25 ta' Gunju 2008, li fit-23 ta' Dicembru 2007, hebb għall-esponenti u kkgunalha offiza ta' natura hafifa. (Dok. HS 16)

16. Illi l-intimat, din is-sena, ghamel perjodu ta' zmien rikoverat fl-isptar Monte Karmeli.

17. Illi l-intimat qieghed ukoll residenti f'Dar iz-Zernieq, Hal Luqa fuq programm ta' riabilitazzjoni.

18. Illi r-rikorrenti *pendenti lite*, giet moghtija il-kura u l-kustodja esklussiva ta' binha Zach permezz ta' digriet moghti minn din l-Onorabbli Qorti fil-31 ta' Ottubru 2008. (Dok. HS 17)

19. Illi wkoll permezz ta' dan l-istess digriet, din l-Onorabbli Qorti ordnat li l-access ezercitat mill-intimat C B ghal ibnu Zach ghandu jsir taht supervizzjoni tal-Agenzija Appogg fil-bini tal-Agenzija Appogg

Talbet li l-konvenut jghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:-

1. Tiddikjara l-firda personali bejn il-kontendenti konjugi B, ghal ragunijiet imputabbli lill-intimat.
2. Tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti.
3. Tillikwida l-istess komunjoni tal-akkwisti f'zewg partijiet mhux necessarjament ugwali b'tali mod li l-intimat jitlef kull jedd li ghandu fuq nofs l-akkwisti li saru bil-hidma tar-rikorrenti.
4. Tapplika kontra l-intimat l-effetti tal-Artikolu 48 et seq, tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
5. Tordna illi l-kura u l-kustodja tal-minuri Zach Sofia tigi affidata esklussivament lil omm il-minuri A B.
6. Tordna illi l-access ghal minuri Zach minn missieru C B ghandu jibqa jsir taht supervizzjoni minn Social Worker tal-Agenzija Appogg.
7. Tordna li l-intimat C B ihallas manteniment ghal ibnu Zach, f'forma ta' 'one time payment', li jinkludi wkoll nofs l-ispejjez tal-iskola, sakemm il-minuri jaghlaq tminatax-il sena, li ghandha tigi

- maqtugha minn sehem l-intimat, wara li jigi determinat sehmu mill-komunjonijiet tal-akkwisti.
8. Tordna lil intimat, ihallas lir-rikorrenti nofs l-ammont ta' spejjes li saru fir-rigward tal-minuri u fir-rigward tad-dar matrimonjali u spejjez ohra relatati mal-komunjonijiet tal-akkwisti, minn l-ewwel ta' April 2007 sad-data li din l-Onorabbli Qorti taghti sentenza fir-rigward din is-separazzjoni.
  9. Tordna li r-rikorrenti tirreverti ghal kunjhom xubitha u cioe` Aquilina.
  10. Tawtorizza lir-rikorrenti tipprocudi lil persuni li huma marbuta bis-sigriet professjonali, hawn taht elenkati bhala xhieda sabiex jigu ezenti mis-sigriet professjonali sabiex ikunu jistghu jixhdu fil-kawza odjerna u dan taht kull provvediment li din l-Onorabbli Qorti joghgobha timponi.

Bl-ispejjez kontra l-intimat mil-lum ngunt ghas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici ;

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut li *n forza* taghha huwa eccepikka:

1. Illi hu minnu li l-partijiet kienu izzewgu fit-22 ta' Novembru 1997.
2. Illi hu minnu ukoll li minn dan iz-zwieg il-partijiet ghandhom tifel li jismu Zach li twieled fil-5 ta' Mejju 1997 u li illum ghandu cirka 11-il sena.
3. Illi m'hu minnu xejn dak allegat mir-rikorrenta li l-esponent hu hati tat-tortijiet hemm indikati fir-rikors promotorju. Illi pjuttost hu kontra li r-rikorrenta hi hatja ta' dawn it-tortijiet liema haga se tigi ipprovata fil-mori tal-kaz. Illi minghajr pregudizzju dawn il-proceduri qed iservu ta' paraventu ghat-tortijiet tal-istess intimata rikorrenta li qed tipprova titfa l-htija taghha fuq l-esponent liema haga se tigi pprovata fil-mori tal-kaz.
4. Illi di piu, jekk iz-zwieg tkisser irrimedjabilment dan hu tort tal-istess rikorrenta, principalment imma mhux esklussivament, minhabba l-attitudni taghha xejn pjacevoli fejn, fost affarijiet ohra, jidhrilha li hadd ma jista' ghaliha w tippretendendi wkoll li jekk l-affarijiet

ghandhom jimxu dawn jistghu jsiru biss b'approvazzjoni taghha. Illi fin-nuqqas r-rikorrenta taghmillek hajtek infern liema kaz odjern qed iservi ta' mera ta' dan.

5. Illi di piu, l-attitudini skifuza w intollerabbli tar-rikorrenta hi ferm riflessa mit-talbiet tar-rikorrent fil-kaz odjern fejn qed tipprova timmanuvra b'tali mod biex minghajr ma tikxef xejn konkret, qed tipprova timponi kundizzjonijiet li huma il-boghod ferm mill-applikazzjoni tal-principji civili liema haga tiggustifika l-posizzjoni tal-esponent.
6. Illi l-problema tal-attitudni skifuza tal-intimata rikorrenta tant kienet saret impossibbli li l-esponent soffra konsiderevolment liema tbatija estendiet ukoll ghat-tifel Zach liema sitwazzjoni giet u qed tigi sfruttata konsiderevolment mir-rikorrenta li, bhala konsegwenza qed tipprova tpingi l-posizzjoni taghha ta' 'vittma' meta fir-realta s-sitwazzjoni hi kontra.
7. Illi filwaqt li l-esponent jichad kategorikament l-akkuza fjakka fil-konfront tieghu ta' adulterju r-rikorrenta ma tistax tghid hekk fil-konfront taghha stess liema haga tispjega l-ghaliex hi tant herqana li tissepara mill-aktar fis possibbli liema haga se tigi ippruvata fil-mori tal-kaz.
8. Illi fin-nuqqas ta' sincerita` f'dawn il-proceduri da parti tal-intimata rikorrenta anka testendi ghall-fatt li qed tipprova tizvija l-qorti billi qed tissugerixxi li l-esponent telaq mid-dar matrimonjali meta dan mhux il-kaz. Illi l-verita hi li l-intimata rikorrenta qed tipprova tara kif taghmel biex ma jkollha ebda indhil fil-hajja privata taghha li, issa l-esponent qed jirrealizza, li kienet w ghadha wahda xellerata kif ukoll biex bl-ebda mod l-esponent ma jkollu l-possibilita` li jidhol fid-dar matrimonjali biex b'hekk l-intimata rikorrenta tkun libera b'mod assolut!
9. Illi bhala konsegwenza ta' dan l-agir, din it-tbatija qed testendi wkoll ghat-tifel li ghandu verament relazzjoni tajba mal-esponent imma l-intimata rikorrenta qed tipprova tiddetta w tindahal b'tali mod biex tikkundizzjona l-esponent skont ir-rieda taghha liema aspett dina l-Onorabbli Qorti qed tigi mitluba tikkonsidra serjament fid-dawl generali tal-kaz.
10. Illi t-talbiet indikati fir-rikors promotorju bin-numru 4,5,6,7,8 u 10 jigu michuda w skartati stante li huma biss intizi biex jippregudikaw dak dovut lil esponent kif ukoll biex inessu t-tortijiet imputabbli lir-rikorrenta li hi, wara kollox ghandha iggorr fis-shih it-tort tal-htija.
11. Salv risposta ulterjuri/eccezzjonijiet ohra.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenut;

Rat il-kontro-talba tal-konvenut li permezz taghha ppremetta:

Illi l-partijiet kienu izzewgu fit-22 ta' Novembru, 1997 fejn ghandhom tifel wiehed b'isem Zach li ghandu hdax (11) il-sena.

Illi l-attrici irrendiet ruhha hatja ta' adulterju, swat eccessi, minacci mohqrija ingurji gravi u theddid versu l-esponent kif ukoll f'certi tortijiet anki fil-konfront tat-tifel minuri Zach.

Illi fost affarijiet ohra, l-intimata rikorrenta ghandha relazzjoni adultera fejn minhabba din is-sitwazzjoni irrizultat konsegwenzi li jistghu jispjegaw il-ghaliex, fost affarijiet ohra, z-zwieg tkisser b'dan il-mod u manjiera fejn sija l-esponent kif ukoll it-tifel Zach qed ibatu minhabba l-imgieba skifuza w kapriccjuza li qed tghix l-intimata rikorrenta s-sitwazzjoni mhux biss matrimonjali imma ukoll tal-familja saret ghal kollox intollerabbli.

Talab li l-attrici rikonvenzjonata tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:-

1. Tiddikjara l-firda personali bejn il-partijiet ghar-ragunijiet imputabbli lill-intimata rikorrenta.
2. Tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet.
3. Tillikwida l-istess komunjoni ta' l-akkwisti f'zewg partijiet mhux necessarjament ugwali b'tali mod li l-intimata tiflef, bhala wkoll bhala konsegwenza, kull jedd li ghandha fuq nofs l-akkwisti li saru waqt iz-zwieg imma partikolarment bil-hidma tal-esponent;

4. Tapplika fis-shih kontra r-rikorrenta l-effetti tal-Artikolu 48 et seq, tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
5. Tordna li l-kura w kustodja tat-tifel Zach Sofia tigi fdata lill-esponent ad esklużzjoni tar-rikorrenta.
6. Tordna li l-access tar-rikorrenta tkun taht supervizzjoni ta' Social Worker tal-Appogg u dan meta r-rikorrenta qed tghix hajja xellerata liema imgieba l-esponent qed jara kif jaghmel biex jipprotegi lill-ibnu minn din l-influwenza tant negattiva.
7. Tordna dina l-Qorti li stante li r-rikorrenta ghandha impieg b'salarju veru tajjed, li thallas mhux biss ghall-manteniment tat-tifel Zach imma ukoll ghall-bzonnijiet tieghu partikolarment imma mhux esklussivament l-edukazzjoni tieghu sakemm jaghlaq 18-il sena li ghandha tigi maqtugha mis-sehem tar-rikorrenta wara li tigi determinata s-sehem taghha. Tikkundanna ukoll li r-rikorrenta thallas dik ir-retta alimentarja xierqa w adegwata li tigi ffissata mill-istess qorti ta' mill-inqas nofs id-dhul kwalunkwe tar-rikorrenta liema dhul ghandu jestendi wkoll ghall-allowances varji li jkollha kif ukoll manteniment ghall-esponent li fil-prezent hu minghajr impieg u m'ghandux dhul, kif wara kollox hu l-obbligu taghha taht il-kappa tal-principji rizultanti mill-komunjoni tal-akkwisti.
8. Tikkundanna lir-rikorrenta tikkonsenja lill-esponent l-beni kollha parafernali tal-esponent u separatament li l-esponent jigi moghti l-piena amministrazzjoni tal-beni tieghu. Illi fin-nuqqas tikkundannaha thallas somma li tigi likwidata rapprezentanti l-istess propjeta parafernali.
9. Tiddikjara li l-propjeta, partikolarment id-dar matrimonjali tigi assenjata w b'hekk okkupata mill-esponent ad esklużzjoni tar-rikorrenta iktar u iktar minhabba tortijiet imputabbli lir-rikorrenta.
10. Tawtorizza lill-esponent jirregistra l-eventwali sentenza definittiva fir-Registru Pubbliku.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez kollha kontra l-intimata rikorrenta li minn issa ingunta ghas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenut rikonvenzjonanti ;

Rat ir-risposta guramentata tar-rikorrenti rikonvenzjonata f'isimha proprju u f'isem binha minuri Zach B ghall-kontro-talba tal-konvenut rikonvenzjonant li permezz taghha ppremettiet:

1. Illi t-talbiet kollha tal-intimat rikonvenzjonant, kif dedotti fil-kontro-talba tieghu huma nfondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt, kif ser jirrizulta waqt is-smiegh tal-provi, u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra tieghu.
2. Salv risposti ulterjuri.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici rikonvenzjonata;

Semghet lix-xhieda illi tressqu;

Rat id-dokumenti li gew esebiti, il-provi prodotti u l-atti ta' dan il-procediment;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Rat illi l-kawza thalliet ghas-senenza ghallum.

Ikkunsidrat:

Illi l-qorti ghandha quddiemha kawza ta' separazzjoni personali bejn il-partijiet b'dan li l-intimat ipprevalixxa ruhu mid-dritt ta' kontro-talba u ghalhekk ghalkemm jaqbel li ghandu jkun hemm il-pronunzja ta' separazzjoni bejn il-partijiet u li ghandha tigi xolta l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet, ma jaqbilx li ghandu jigi attribwit bit-tort tas-separazzjoni kif tikkontendi r-rikorrenti u ma jaqbilx li r-rikorrenti ghandha tigi fdata bil-kura u l-kustodja tal-minuri Zack u li l-istess rikorrenti tippercepixxi manteniment ghall-istess minuri.

VERZJONI RIKORRENTI

Permezz tar-rikors promotur taghha kif ukoll tal-affidavit taghha¹ ir-rikorrenti tghid li minkejja li ghamlet dak kollu li hu possibbli sabiex issalva z-zwieg (tant li kien hemm anke perjodu ta' rikonciljazzjoni wara li nfethu proceduri ta' medjazzjoni), z-zwieg ta' bejniethom tfarrak minhabba ragunijiet li huma unikament imputabbli lill-intimat, fosthom l-agir vjolenti u irresponsabbli tieghu (li wassluha sabiex tibda tbatu mill-marda Toxoplasmosis², il-problema tal-alcohol li wasslitu sabiex jitlef l-impjeg tieghu³ u l-karattru vjolenti tieghu⁴. Tghid ukoll li kien imur fil-bars jixrob b'dan li kien ihalli lill-minuri jistennih fil-karozza u ma kienx juri interess fl-istess minuri. Ma kienx jattendi ghall-attivitajiet tal-iskola tieghu u qatt ma wera xi forma ta' interess f'hajtu jew fl-edukazzjoni tieghu. Ghalhekk, ir-responsabbilita' tal-istess minuri waqghet fuq l-attrici.

Izzid tghid ukoll li l-istess intimat kellu relazzjoni adultera ma' mara li jisimha Diana Spiteri (dejjem skond dak li kien jghidilha l-minuri b'dan li

---

¹ Ara a fol 79 tal-process

² Ara Dok. HS5 esebit a fol 15 tal-process

³ Ara Dok. HS6 esebit a fol 22 tal-process – liema dokument jindika li l-intimat ezawrixxa s-sick leave kollu tieghu u konsegwentement ix-xoghol gie terminat

⁴ Ara s-sentenzi moghtija mill-Qrati fejn l-intimat instab hati li saq b'mod perikoluz fil-konfront tal-attrici martu kif ukoll sentenza ohra fejn instab hati li kiser garanzija moghtija lillu precedentement (ara a fol 262, 289 u 337 tal-process rispettivament)

kien hemm okkazzjoni fejn hi stess rathom flimkien). In kontro-ezami tikkontendi li illum il-gurnata l-intimat jghix ma' certu Tania Caruana u maz-zewg uliedha. Hija l-istess attrici li thallas ghall-bzonnijiet tal-istess minuri (ghalkemm lil ibnu jghidlu li jaqla l-flus). Tispjega li hi thallas ghall-mizata tal-iskola privata tal-istess minuri, ghall-assigurazzjoni mar-Rocs, ghall-kotba u l-uniformijiet tal-iskola, l-privatijiet, spejjez medici, u bzonnijiet ohra ta' kulljum, apparti li thallas b'mod esklussiv il-facilita' mal-HSBC u l-*flexi credit loan* relatata mal-ispejjez rinkorsi ghad-dar⁵. Tikkontendi wkoll li kien hemm ftehim verbali mal-intimat li kellha tigi rimborsata tal-ispejjez kollha li ghamlet meta tigi xolta l-komunjoni tal-akkwisti u dan b'effett minn 2007.

Rigward il-kwistjoni tal-manteniment l-attrici tghid li l-intimat ihallas biss dak li huwa obligat li jhallas permezz tad-digriet tal-qorti tat-8 ta' Ottubru 2010⁶. Izzid ukoll li l-minuri jbati mill-kondizzjoni tal-epilessija u li minkejja dan, l-istess intimat qatt ma wera xi interess fis-sahha tal-istess minuri.

IL-VERZJONI TAL-INTIMAT

Permezz tal-affidavit tieghu⁷ l-intimat jghid li tul l-gherusija taghhom kienu jmorru jixorbu flimkien. Il-gwaj fiz-zwieg taghhom qam meta marru jghixu ma' omm l-attrici. Izid jghid ukoll li l-attrici kienet tmur il-*gym* ta' kulljum u f'hinijiet strambi b'dan li meta mar ifittxha fil-*gym* irrabjat hafna li mar hemm. Izid jghid li wara z-zwieg dahal f'depression u waqaf mix-xoghol u ghalhekk l-attrici bdiet tghajjru li taqla' aktar minnu. Jammetti li kellu problema tax-xorb izda li martu ma kienitx tghinu johrog minnha ghalkemm jghid li ghamel kors b'success biex johrog minn dan il-vizzju. Jikkontendi li martu kellha relazzjoni adultera ma' ragel ta' nazzjonalita' Taljana b'dan li marret l-Italja f'zewg okkazzjonijiet sabiex tiltaqa' mieghu.

---

⁵ Ara a fol 262 et seq

⁶ Ara a fol 311 tal-process

⁷ Ara a fol 382 tal-process

IL-PROVI MIGBURA QUDDIEM DIN IL-QORTI

Il-Qorti taghmel referenza ghax-xiehda ta' Adrian Baldacchino⁸ fejn jikkonferma li l-intimat gie mkecci mix-xoghol peress li kienu jiehu hafna *sick-leave*. Izid jghid li l-intimat kien jghidlu li jorqod fil-garaxx u li kien ihoss hafna bard u kien ghalhekk li jimrad izda meta l-istess xhud ipprova jmur isibu d-dar, ma sabux u ghalhekk isostni li mhux 'reliable' ghax-xoghol. Frank Fabri in rappreżentanza tal-Kunsill Lokali Rabat ukoll jikkonferma li l-intimat ma kienx jidhol ghax-xoghol spiss u li ma kienx jinfurmhom bl-intenzjoni tieghu li ma jidholx.

Dr. Anthony Dimech bhala rappreżentant tal-Isptar Monte Carmeli jixhed li l-intimat qed jiehu trattament minhabba l-vizzju tax-xorb tant li kien qiegħed jagħmel programm ta' *detox*⁹ u dan spiccah b'success u ghalhekk juri progress.

DWAR IT-TALBA GHAS-SEPARAZZJONI PERSONALI

Dwar l-ewwel talba tar-rikorrenti, l-qorti fl-ewwel lok tagħmel referenza għal Artikolu 40 tal-Kodici Civili, Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jsegwi hekk:

“Kull waħda mill-persuni miżżewġin flimkien tista’ titlob il-firda minhabba eċċessi, moħqrija, theddid jew offiżi gravi tal-parti l-oħra kontra l-attur, jew kontra xi wieħed jew ieħor mit-tfal tiegħu, jew minhabba li l-ħajja flimkien ma tkunx għadha possibbli għax iż-zwieġ ikun tkisser irremedjabilment”.

Il-qorti wara li rat il-provi esebiti, hija konvinta sal-grad rikjest mill-ligi li z-zwieg bejn il-partijiet tkisser irremedjabilment għal ragunijiet li huma attribwibbli unikament lill-intimat, anke in vista mhux biss tas-sentenzi mogħtija kontrih izda tal-komportament tiegħu lejn martu u lejn ibnu. Il-

---

⁸ Ara a fol 114 tal-process

⁹ Ara wkoll ic-certifikat esebit a fol 176 tal-process

problema tax-xorb xejn ma ghenet sabiex dan iz-zwieg isalva u flimkien mal-fatt li l-istess intimat abbanduna r-responsabbilitajiet tieghu mhux biss ta' missier izda ta' ragel tal-familja, l-qorti ma tistax ma tattribwixxix it-tort ghal din is-separazzjoni lill-istess intimat. Naturalment, dawn l-aspetti kollha msemmija jaghtu lok ghall-pronunzja ghas-separazzjoni personali bejn il-partijiet.

DWAR IT-TALBA TAL-KURA U L-KUSTODJA U ACCESS TAL-MINURI

Il-qorti tirrileva li t-talba ta' kura u kustodja ghandha tigi determinata u deciza skond il-principju tal-ahjar interessi tal-minuri. Ir-rikorrenti tikkontendi li huwa fl-ahjar interessi tal-minurili l-kura u l-kustodja tal-minuri ghandha tigi fdata esklussivament f'idejha anke minhabba l-fatt li l-istess intimat ghandu karattru vjolenti kif wara kollox huwa kkonfermat mill-Qrati ta' Gurisdizzjoni Kriminali (ara s-sentenzi kontra l-intimat msemmija aktar 'il fuq). Min-naha l-ohra, l-intimat jikkontendi li l-qorti ghandha tafda l-kura u l-kustodja tal-istess minuri f'idejh anke ghaliex l-attrici tghix hajja xellerata u ghalhekk jista' jkollha effett negattiv fuq l-istess minuri.

Il-qorti, tirrileva li fil-mori tal-proceduri, din l-istess Qorti kienet diga' (ghalkemm b'mod temporanju) iddecidiet li l-kura u l-kustodja tal-istess minuri ghandha tigi fdata f'idejn l-attrici¹⁰ b'dan li l-intimat ikollu access ghall-istess minuri taht supervizjoni tal-Agenzija Appogg fil-bini tal-Appogg. F'dan il-kuntest issir referenza ghax-xiehda ta' Ingrid Vassallo fil-kapacita' taghha ta' social worker mal-Agenzija Appogg¹¹ fejn tispjega li l-access ezercitat mill-intimat huwa dak ta' siegha fil-gimgha. Meta kienet issuggeriet li dan jizdied kien l-istess intimat li rrifjuta. Izzid tghid ukoll li l-access m'huwiex wiehed regolari ghaliex l-intimat jikkancellah ta' spiss b'dan li lanqas ikun irid gurnata alternattiva ghall-istess access.

---

¹⁰ Ara a fol 55 tal-process

¹¹ Ara a fol 342 tal-process

Il-Qorti taghmel referenza wkoll ghall-verbal tat-23 ta' Novembru 2010¹² fejn gie dikjarat li l-intimat ma jattendi qatt ghas-seduti quddiem l-Assistent Gudizzjarju.

Fid-dawl tal-fatt li l-intimat ma jurix interess f'ibnu tant li rrifjuta li jqatta' aktar sieghat mieghu jew li jinghata aktar access (liema xiehda ta' Ingrid Vassallo hija wahda objettiva), fid-dawl tas-sentenzi tal-Qorti Kriminali moghtija kontra l-istess intimat u fid-dawl tal-fatt li l-istess intimat xejn ma juri interess fil-hajja ta' ibnu, l-qorti thoss li huwa naturali li l-kura u l-kustodja tal-istess minuri m'ghandhiex tigi fdata f'idejn l-istess intimat izda f'idejn ir-rikorrenti, li min-naha taghha ilha tiehu hsieb lill-istess minuri b'mod esklussiv ghal zmien twil u fuq kollox m'hemm xejn mill-assjem tal-provi li jista' jwassal lill-qorti sabiex tasal ghall-konkluzjoni li ma jkunx fl-ahjar interess tal-minuri li tigi fdata bil-kura u l-kustodja tieghu.

Il-Qorti thoss li *stante* l-eta' tal-minuri li llum ghandu 17 –il sena, l-access m'ghandux jibqa' jigi ezercitat taht is-supervizjoni tal-Agenzija Appogg izda ghandu jsir bi qbil bejn l-iben u l-intimat b'mod liberu bejniethom.

DWAR IT-TALBA GHALL-MANTENIMENT TAL-WILD

Il-qorti taghmel referenza ghad-digriet taghha datat it-8 ta' Ottubru 2010¹³ fejn l-intimat gie ordnat ihallas is-somma ta' 200Euro kull erba' gimghat bhala manteniment ghall-minuri, liema somma ghandha tinqata' direttament mill-paga tal-istess intimat.

---

¹² Ara a fol 319 tal-process

¹³ Ara a fol 311 tal-process

Issir referenza wkoll ghax-xiehda ta' Gaetano Bonnici¹⁴ bhala l-principal tal-intimat li jikkonferma li l-istess intimat ghandu introjtu ta' 800Euro kif jirrizulta mill-FS3 relattiva ghas-sena 2009¹⁵.

Il-qorti tirrileva li mill-assjem tal-provi kollha, u anke tenut kont tal-fatt li l-minuri ser ikompli jirrisjedi flimkien mal-attrici ommu kif wara kollox ilu jaghmel ghall-anqas miz-zmien li l-intimat allontana ruhu mid-dar matrimonjali b'mod volontarju, l-qorti thoss li jkun opportun li tali manteniment ikun jinkorpora fih ukoll l-ispejjez relattivi tas-sahha u l-edukazzjoni li jidher li l-intimat ma jaghmilx tajjeb ghalhom, ghaliex apparti s-somma ta' 200Euro li huwa s'issa ordnat li jhallas ma' jikkontribwixxi bl-ebda mod ghall-istess minuri. Fic-cirkustanzi, l-qorti thoss li manteniment ta' 250 kull erba` gimghat ghandu ghall-anqas itaffi mill-ispejjez relattivi ghas-sahha u l-edukazzjoni tal-istess minuri. Ir-rikorrenti titlob li l-manteniment versu l-minuri jithallas permezz ta' somma kumplessiva mis-sehem tal-istess intimat mir-rikavat tad-dar matrimonjali. Pero' *stante* l-eta' tal-minuri li llum ghandu 17 –il sena u ghalhekk, fin-nuqqas li l-istess minuri jkompli bl-istudji tieghu wara l-eta' ta' 18 –il sena l-manteniment jieqaf mal-istess eta' ta' 18 il sena, l-qorti ma thossx li jkun opportun li tali manteniment ghandu jithallas permezz ta' somma kumplessiva.

DWAR L-APPLIKAZZJONI TAL-ARTIKOLI 48 ET SEQ KONTRA L-INTIMAT

L-artikolu 48 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta jghid hekk:

(1) Il-parti, ir-raġel jew il-mara, illi tkun il-ħtija tal-firda għal waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikoli 38 u 41 tiflef -

(a) il-jeddijiet imsemmijin fl-artikoli 631, 633, 825, 826 u 827;

(b) dak kollu li tkun kisbet mill-parti l-oħra b'donazzjoni bi ħsieb taż-żwieġ, jew waqt iż-żwieġ, jew taħt titolu ieħor gratuwitu;

---

¹⁴ Ara a fol 208 tal-process

¹⁵ Esebata a fol 210 tal-process

(ċ) kull jedd ta' parti miż-żwieġ għan-nofs tal-akkwisti illi jkunu saru l-aktar bil-ħidma tal-parti l-oħra wara data stabbilita mill-qorti bħala d-data meta l-parti għandha tkun kunsidrata li minnha tkun ħatja tal-firda. Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu biex jigi determinat jekk akkwist ikunx sar l-aktar bil-ħidma ta' waħda millpartijiet fiż-żwieġ, għandhom jitqiesu l-kontributi b'kull mod taż-żewġ partijiet skont l-artikolu 3;

(d) il-jedd li iġġiegħel lill-parti l-oħra, f'kull każ, li tagħtiha l-manteniment bis-saħħa tal-obbligu li jitnissel miż-żwieġ.

Il-qorti, kif diga' kellha l-opportunita' li tiddikjara aktar 'il fuq, hija moralment konvinta sal-grad rikjest mill-ligi li l-firda bejn il-partijiet hija imputabbli lill-intimat u għaldaqstant fic-cirkustanzi thoss li ghandu jigi applikat l-istess artikolu hawn citat fl-*intier* tieghu fil-konfront tal-istess intimat.

DWAR IT-TALBA GHAX-XOLJIMENT TAL-KOMUNJONI TAL- AKKWISTI U T-TALBA GHAR-RIMBORS TA' NOFS L-AMMONT TA' SPEJJEZ LI SARU MILL-ATTRICI GHALL-MINURI

Il-partijiet jaqblu li l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejniethom ghandhom tigi xolta.

Skond il-pjan ta' qasma tal-komunjoni tal-akkwisti¹⁶ hekk kif prezentat mill-attrici (u li mhux ikkontestat mill-attur), id-dar matrimonjali u cioe' Binja Buqana 29A, Clock Tower Street Mtarfa, ghandha tinbiegh fis-suq miftuh b'dan li sakemm tinbiegh l-istess dar, l-attrici ghandha tibqa' tirrisjedi fl-istess flimkien mal-iben Zack.

Tenut kont tal-fatt li l-qorti diga' applikat l-Artikolu 48 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta fil-konfront tal-intimat, l-istess qorti hija tal-fehma li s-sehem tal-intimat relatat mal-facilita' tad-dar matrimonjali u li gie

---

¹⁶ Ara a fol 75 tal-process

mhallas mill-attrici b'mod esklussiv ghandu jerga' jigi rimborsat lilha u dan b'effett minn Frar tas-sena 2008 sakemm l-istess facilita' tkun imhallsa. L-istess irid jinghad ghal dak li jirrigwarda l-kontijiet relattivi tad-dawl u l-ilma fl-istess fond. Ghal dan il-ghan qed tigi ffissata s-somma ta' €12,000 bhala sehem l-attrici fuq tali hlasijiet.

L-attrici qed titlob ukoll li tigi rimborsata ghal nofs l-ammont tal-ispejjez li hija inkorriet ghall-minn April 2007 sa' Dicembru 2008. Tali ammont jammonta ghal €9009.50¹⁷ kif spjegat f'Dok. HS2 u Dok. HS3¹⁸ rispettivament.

Ghaldaqstant il-qorti qieghda tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet bil-mod segwenti:

1. Tordna li d-dar matrimonjali tinbiegh fis-suq b'dan li sakemm isir il-bejgh, l-attrici u l-iben Zack jibqghu jirrisjedu fl-istess ad esklużjoni tal-intimat;
2. Mir-rikavat tal-istess dar, l-ewwel jithallas id-dejn kollu relattiv mal-istess dar ghal dak li jirrigwarda l-facilita' bankarja u imbaghad jinqasam b'mod ugwali bejn il-partijiet, b'dan li mir-rikavat tal-intimat (u dan b'mod esklussiv), l-attrici ghandha tinghata s-somma kumplessiva ta' €12,000 bhala rimbors ghall-ispejjez li hija hallset b'mod esklussiv fuq l-istess dar;
3. Il-mobbli kollha li jinsabu fl-istess dar ghandhom jitqiesu bhala l-proprjeta' esklussiva tal-attrici;

---

¹⁷ Ara a fol 75 tal-process

¹⁸ Ara a fol 67 – 73 tal-process

4. Il-vettura tal-marka Ford Fiesta bin-numru ta' registrazzjoni bin-numru ZAC 356 ghandha titqies bhala l-proprjeta' esklussiva tal-attrici b'dan li kwalunkwe dejn gravanti l-istess vettura u l-ispejjez ancillari inkluzi l-polza ta' assigurazzjoni u l-licenzja ghandhom jigu mhallsa b'mod esklussiv minnha;

5. Il-baby bond policy mar-Rocs (Middlesea Insurance) ghandha titqies bhala l-proprjeta' esklussiva tal-attrici b'dan li tali ghandha tkompli tithallas b'mod esklussiv minnha;

DECIDE

Ghalhekk, ghal dawn il-motivi, il-qorti qeghda taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi:

[1] Tilqa' l-ewwel talba tar-rikorrenti u konsegwentement tichad l-ewwel talba rikonvenzjonali b'dan li tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, bi htija imputabbli lill-intimat;

[2] Tilqa' t-tieni u t-tielet talba tar-rikorrenti, t-tieni talba rikonvenzjonali u t-tielet talba rikonvenzjonali limitament b'dan li l-istess likwidazzjoni tal-komunjoni ghandha ssir bil-mod indikat fil-paragrafu 'DWAR IT-TALBA GHAX-XOLJIMENT TAL-KOMUNJONI TAL-AKKWISTI U T-TALBA GHAR-RIMBORS TA' NOFS L-AMMONT TA' SPEJJEZ LI SARU MILL-ATTRICI GHALL-MINURI';

[3] Tilqa' r-raba' talba tar-rikorrenti u konsegwentement tichad ir-raba' talba rikonvenzjonali;

[4] Tilqa' l-hames talba tar-rikorrenti u konsegwentement tichad il-hames talba rikonvenzjonali;

[5] Tichad is-sitt talba tar-rikorrenti u tichad ukoll is-sitt talba rikonvenzjonali;

[6] Tilqa' s-seba' talba tar-rikorrenti u konsegwentement tichad is-seba' talba rikonvenzjonali u tordna lill-intimat ihallas is-somma ta' €250 kull erba` gimghat bhala manteniment ghal ibnu Zack B b'dan li tali manteniment ghandu jibqa' jithallas *di fermo* sakemm l-istess wild jaghlaq l-eta' ta' 18 –il sena. F'kaz li l-istess wild ikompli jistudja fuq bazi *full-time* allura tali manteniment ghandu jibqa' jithallas sakemm l-istess wild ikun ghadu jistudja fuq bazi *full-time* sakemm jilhaq l-eta' massima ta' 23 sena. Tali manteniment ghandu jithallas direttament mill-paga tal-intimat;

[7] Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tmien talba *stante* li din giet kontemplata fil-qasma u l-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti;

[8] Tilqa' d-disa' talba tar-rikorrenti;

[9] Tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-ghaxar talba tar-rikorrenti *stante* li hija survolata;

[10] Tichad it-tmien talba rikonvenzjonali abbazi ta' nuqqas ta' provi tal-istess;

[11] Tichad id-disa' talba rikonvenzjonali;

Kopja Informali ta' Sentenza

[12] Tilqa' l-ghaxar talba rikonvenzjonali.

Bl-ispejjez hekk kif mitluba kontra l-intimat.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----